

Motion till riksdagen 2009/10:C213

av **Gunvor G Ericson m.fl. (mp)**

Försäljningen av laserpekare

Sammanfattning

Allt starkare laserpekare säljs via Internet och används för brännlekar. Ljusstyrkorna är så höga att de kan orsaka blindhet på ett ögonblick. Risker är uppenbar att allmänheten kan skadas, och därför är det också ett politiskt ansvar att se till att minimera riskerna.

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att återkomma med lagförslag om reglering av försäljning av laserpekare.

Motivering

Försäljningen av laserpekare är i dag oreglerad även om innehav har reglerats sedan den 1 februari 2009. I början av 2008 uppmärksammande Statens strålskyddsinstitut, SSI, att det på en känd byt- och säljsida på Internet bjöds ut 490 milliwatts pekare som ”den ultimata brännlasern som bränner hål i en telefonkatalog på 40 sekunder”. Efter det tog säljsidan på eget initiativ beslut om att förbjuda annonser för lasrar som överskrider 5 milliwatt. Men fortfarande förekommer starka laserpekare som marknadsförs som leksaker.

De farliga leksakerna är lätta att köpa på Internet och marknadsförs ofta till ungdomar.

Det kan räcka med en laserstråle på 5 milliwatt för att bränna sönder näthinna och drabbas av fläckvis blindhet. Riktat mot de starkaste laserpekarna mot ögat riskerar man att förlora skarpsynen på ett ögonblick, bokstavigt

Fel! Okänt namn på

talat. Ögat har inte en chans att hinna blinka innan skadan är skedd. Riktat ljus mot huden kan man få brännskador.

Starka lasrar används sedan länge inom industrin och sjukvården samt i nöjessammanhang, exempelvis för att skapa ljuseffekter på nattklubbar. Tidigare har lasrarna varit alltför dyra och otympliga för hobbybruk. Men för några hundralappar kan man numera köpa en 50 milliwatts laserpekare.

SSI varnar därför för utvecklingen. Myndigheten har tagit upp problemet med övriga nordiska strålskyddsmyndigheter och med Konsumentverket. Redan i dag krävs det tillstånd från SSI för att använda lasrar starkare än 5 milliwatt på allmän plats. Men det är inte vanligt att det kommer in ansökningar från privatpersoner.

Sedan den 1 februari 2009 har Strålsäkerhetsmyndigheten infört regler som innebär förbud mot att inneha starka lasrar på allmän plats och på skolgårdar. Förbudet gäller lasrar med effekter över 5 milliwatt, vilket räcker för att orsaka bestående skador på ögonen. Men fortfarande får de säljas till vem som helst.

2008 beslöt New South Wales i Australien att starka laserpekare ska förbjudas. Bakgrunden är flera allvarliga incidenter där laserpekare riktats mot flygplan. Lagen kan ge innehavare 14 års fängelse.

Det bör regleras hur försäljning ska ske av produkter som uppenbart är farliga för hälsan. Finns det andra alternativ, utbytesprincipen, eller kan en reglering av försäljning göras där vissa kriterier måste uppfyllas för att få sälja till nöjesbruk och där de farligaste produkterna tas bort från marknaden?

Miljöer och produkter är av grundläggande betydelse för folkhälsan och utgör ett särskilt målområde inom folkhälsopolitiken som riksdagen har beslutat. Därför bör riksdagen begära att regeringen återkommer med lagförslag om regler för försäljning av laserpekare.

Stockholm den 24 september 2009

Gunvor G Ericson (mp)

Thomas Nihlén (mp)

Ulf Holm (mp)

Jan Lindholm (mp)